

21 ביולי 2025

בהול!

לכבוד

ניצב מאיר אליהו	תת-ניצב אלעזר כהנא	עו"ד עודד ברוק
מפקד מחוז צפון	היועץ משפטי	משטרת ישראל
<u>משטרת ישראל</u>	<u>היועץ המשפטי</u>	<u>כבאות והצלה ישראל</u>

שלום רב,

הנדון: דרישה בלתי חוקית לקבלת אישור עירייה כתנאי לרישיון להפגנה בעיר סח'נין

אני פונה אליכם בדחיפות בשם מרשי, מר פ"א (מצ"ב ייפוי כוח), בעקבות העלאת דרישות חסרות בסיס חוקי מטעם שוטרי תחנת משגב ואנשי מחוז צפון של כבאות והצלה ישראל בתהליך רישוי הפגנה נגד המשך המלחמה בעזה, אשר מיועדת להתקיים ביום שישי הקרוב, 25.7.2025, בעיר סח'נין. לאחר שנערך תיאום עם המשטרה, העלו נציגי המשטרה בפני מארגני ההפגנה דרישה בלתי חוקית לקבלת אישור ראש העירייה להפגנה, כתנאי לקבלת הרישיון להפגנה. בנוסף, נציגי כבאות והצלה ישראל דרשו ממארגני המחאה להמציא בקשת רישוי שתוגש על ידי הרשות המקומית ותכניית בטיחות, ללא בסיס חוקי. דרישות אלו מהוות חסם בפני קיום הפגנה כדין ומימוש חופש המחאה, אשר שמור לכל אזרח במדינה. על כן נבקשכם להנחות את כלל הדרגים הרלוונטיים במשטרת ישראל ובכבאות והצלה ישראל לחזור בהם מדרישות לא חוקיות אלו ולתת רישיון להפגנה, אשר עומדת בכל דרישות החוק. כן נבקשכם לחדד בפני הדרגים הרלוונטיים את העובדה שלא נדרש כל אישור עירייה כתנאי לקבלת רישיון להפגנה.

הרקע העובדתי

- ביום 1.7.2025 הוגשה על ידי תנועת חד"ש בקשה לקבלת רישיון להפגנה נגד המשך המלחמה בעזה, אשר תוכננה להתקיים ביום שישי, 18.7.2025, בעיר סח'נין. ההפגנה היתה אמורה לכלול תהלוכה ובסופה עצרת עם נאומים.
- ביום 9.7.2025 זומן מר פ"א, ממארגני ההפגנה, לפגישה עם סגן מפקד תחנת משגב, רפ"ק ח"מ, בעניין ההפגנה המתוכננת. רפ"ק מ' מסר למר א' מסמך הכולל רשימת תנאים הנדרשים להפגנה, ובו נכלל התנאי הבא: "על המארגנים להציג אישור בדבר תיאום עם הרשות המקומית מבחינת מועד האירוע / העדר התנגשות עם אירוע אחר / העדר מניעה אחרת בתחום אחריותה של הרשות המקומית – אישור ראש הרשות המקומית בדבר קיום התהלוכה והמחאה". מר א' הביע את תמיהתו בנוגע לקיום תנאי של אישור מראש העירייה לצורך קבלת רישיון להפגנה, על אף שהדבר אינו נדרש על פי חוק. למחרת, בפגישה נוספת בין השניים, רפ"ק מ' מסר למר א' מסמך שכותרתו "המשך תנאים למחאה" ובו נכתב כי היעדר קבלת אישור עירוני מראש העירייה עד לתאריך 13.7.2025 יהווה "אי עמידה בתנאי משמעותי" ויביא לסירוב לאשר את ההפגנה.

העתק רשימת התנאים מיום 9.7.2025 מצורף ומסומן **כנספח א'.**

העתק מסמך "המשך תנאים למחאה" מיום 10.7.2025 מצורף ומסומן **כנספח ב'.**

3. ביום 11.7.2025 שוחח מר א' עם פקד א"ח, קמב"ץ התחנה, ועדכן כי מארגני המחאה החליטו לדחות אותה לתאריך 25.7.2025. ביום 13.7.2025 הגיש מר א' בקשה חדשה לאישור ההפגנה, ונמסר לו מסמך הכולל את אותם התנאים לאישורה.

העתק רשימת התנאים מיום 13.7.2025 מצורף ומסומן **כנספח ג'.**

4. ביום 14.7.2025 הגיע מר פ"א יחד עם מר א"א, חבר מועצת העיר סחי'ן וממארגני ההפגנה, לפגישה עם ראש העירייה, כדי לתאם מול העירייה את המחאה במועדה החדש. זאת, למעלה מן הצורך, שכן אין כל דרישה חוקית לקבלת אישור עירייה כתנאי לקיום מחאה. ראש העירייה מסר להם כי אין מצדו כל התנגדות לקיום ההפגנה וכי היא אינה מתנגשת עם אף אירוע אחר. לצד זאת, הבהיר ראש העירייה כי אין זה מתפקידו או בסמכותו לאשר הפגנה, באשר זהו תפקידה של המשטרה.

5. ביום 17.7.2025 הגיש מר פ"א ללשכת ראש העירייה מסמך ובו סיכום הפגישה מיום 14.7.2025, אשר כלל הבהרה כי אין מניעה לקיים את ההפגנה במועד וכי נערך תיאום מול העירייה. מר א' החתים את לשכת ראש העירייה על קבלת המסמך ושלח לפקד ח' צילום של המסמך עם חותמת "התקבל". גם צעדים אלו נעשו למעלה מן הנדרש. אף על פי כן, התעקש פקד ח' כי המארגנים חייבים לספק מסמך עם חתימת ראש העירייה בו הוא נותן אישור לקיום ההפגנה.

העתק המסמך מיום 17.7.2025, הכולל חותמת "התקבל" מטעם העירייה, מצורף ומסומן **כנספח ד'.**

6. היום, 21.7.2025, שלח מר א' למר ס"ח, קצין בטיחות אש ברשות כיבוי והצלה ישראל, מכתב בקשה לקבלת אישור רשות כיבוי והצלה לקיום ההפגנה, בהתאם לרשימת התנאים שנדרשו לקיום ההפגנה. מר ח' ענה לו כי המארגנים נדרשים להמציא בקשת רישוי אשר תוגש על ידי הרשות המקומית וכן תכנית בטיחות לאירוע. זאת, ללא כל בסיס חוקי. בשיחה שקיימה הח"מ עם מר ח' הוא הסביר כי הדרישה נובעת מחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012, ומחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: **חוק רישוי עסקים**), היות ומדובר באירוע מסוג 7.7.ה' אשר צפוי לעלות על 500 משתתפים. כפי שיובהר להלן, מדובר בדרישה שאינה רלוונטית לעניינו, משהיא אינה חלה על הפגנות ואירועי מחאה.

רישוי הפגנות הוא בסמכות המשטרה ואינו דורש אישור עירייה

7. הגוף היחיד אשר המחוקק הסמיך אותו לתת רישיון להפגנות, הוא משטרת ישראל (ראו סעיפים 84-85 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971). המשטרה אף קבעה בנהליה כי סמכות זו שמורה לה וכי לא נדרש לקבל את אישור הרשות המקומית לשם קיום הפגנה. כך, פקודת המטה הארצי של משטרת ישראל, מס' 12.01.06, שכותרתה "רישוי אסיפות ותהלוכות", קובעת בסעיף 6.ג.(7)(ב) כי **"אין צורך בהסכמת הרשות הציבורית לקיום הפגנה שנועדה להתקיים במקרקעין הפתוחים לציבור הרחב ושהכניסה אליהם חופשית ואינה מוגבלת בתנאים"**. גם בהתכתבויות שערכה האגודה בעבר עם המשטרה, מסרה לשכת הייעוץ המשפטי כי על אף שישנו היגיון בתיאום המחאה מול הרשות המקומית, הדבר **אינו מהווה תנאי** למתן אישור המשטרה לקיום

המחאה (ראו סעיפים 1-2 למענה היועץ המשפטי למחוז ירושלים מיום 19.3.2013, <https://law.acri.org.il/he/26192>). גם היועץ המשפטי לממשלה קבע זה מכבר כי מקרקעין פתוחים לציבור נועדו גם לעריכת הפגנות, ואין להתנות רישיון להפגנה בקבלת הסכמה מאת הרשות הציבורית (סעיף 15.ב להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1200 בדבר חירות ההפגנה).

8. הפסיקה אף היא קבעה כי היות שסמכות רישוי ההפגנות שמורה למשטרה, אין מקום לדרוש קבלת אישור להפגנה גם מהרשות המקומית (ראו למשל בבג"ץ 5277/07 **מרוזל נ' מפקד משטרת מחוז ירושלים**, פסקה 8 לפסק הדין (20.6.2007); ת"א (חי') 1555/00 **המטה למען ארץ ישראל חיפה והצפון נ' מצנע**, פסקה 24 לפסק הדין (19.4.2001)). כן נקבע כי אין למנוע שימוש בשטחי הרשות המקומית לשם השמעת דעות חופשית (ראו למשל בעע"מ 3307/04 **קול אחר בגליל נ' המועצה האזורית משגב**) (4.4.2005).

9. בהתאם לאמור, דרישת המשטרה לקבלת אישור של ראש העירייה כתנאי לאישור ההפגנה מנוגדת לדין, ומהווה פגיעה בלתי חוקית בחופש המחאה. כמתואר לעיל ולמעלה מן הצורך, מארגני האירוע ידעו את הרשות המקומית בדבר התכנון לקיים הפגנה, וידאו כי מועד זה אינו מתנגש עם אירועים אחרים, ניסחו מסמך המפרט את תיאום ההפגנה עם ראש העירייה, ואף שלחו צילום של המכתב עם חותמת "התקבל" לנציג המשטרה. אין ספק שהאירוע נעשה בתיאום מול העירייה, על אף שזה אינו נדרש מבחינה חוקית, וסירוב המשטרה לאשרו בשלב זה, אך ורק בשל היעדר אישור ראש העירייה, ללא כל בסיס חוקי, מהווה חריגה קיצונית מסמכותה וניצול לרעה של כוחה לאשר קיום הפגנות.

קבלת אישור כבאות והצלה אינה דורשת הגשת בקשה על ידי הרשות

10. אשר לדרישת כבאות והצלה להמצאת בקשת רישוי אשר תוגש על ידי הרשות המקומית וכן תכנית בטיחות לאירוע, זו מפנה לכללים העוסקים ברישוי עסקים, וכלל לא חלים על הפגנות ואירועי מחאה. כאמור, נציג הכבאות עימו שוחחה הח"מ הפנה לסעיף 7.7.ה' לטבלה המצורפת לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013, (להלן: **הטבלה**), כמקור הסמכות לדרישה. אלא שסעיף 7.7.ה' בטבלה נמצא תחת הכותרת המתייחסת לעסקים מסוג "עינוג ציבורי", הנדרשים לרישיון עסק: "הצגות של תיאטרון או קולנוע, קונצרט, דיסקוטק, מופעי מחול, ריקודים, קברט, קרקס, משחק או ספורט, וכל עינוג כיוצא באלה..." (סעיף 3 לחוק רישוי עסקים). על פי סעיף 7.7.ה' לטבלה, נדרש רישיון עסק ואישור כבאות ל"אמפיתאטרון, מקום אחר לעריכת אירועי תרבות, בידור וספורט תחת כיפת השמים, שנועדו ל-500 משתתפים או יותר".

11. בענייננו מובן כי האירוע הינו הפגנה, ולא אירוע תרבות, בידור או ספורט מכל סוג שהוא. על כן, אין בסיס לדרישת כבאות והצלה ישראל כי מארגני ההפגנה יידרשו להשיג אישורים ותכניות בטיחות מהרשות המקומית אשר אין כל דרישה חוקית להמציאם במקרה של הפגנה. בדומה לדרישת המשטרה לעיל, גם דרישה זו מטילה נטל חסר בסיס חוקי על מארגני האירוע, אשר פוגע בחופש המחאה באופן פסול.

לסיכום

12. לסיכום, המקרים המתוארים מעידים על מגמה מטרידה של הטלת דרישות מכבידות ומיותרות על מארגני אירועי מחאה, בנוגע לקבלת אישורים מהרשות המקומית ללא בסיס חוקי. כידוע לכם, חופש המחאה הוא מנשמת אפה של הדמוקרטיה, ומחובתן של רשויות המדינה לאפשר לאזרחים להתבטא ולהביע ביקורת נגד השלטון ולא להקשות עליהם בכך. דרישות כאמור, שנעשו בחוסר סמכות, מצרות את צעדיהם של המבקשים למחות ומהוות פגיעה חמורה בחופש הביטוי והמחאה.

13. על כן, נבקשכם להנחות את כלל שוטרי תחנת המשטרה משגב ואת כלל כבאי מחוז צפון של כבאות והצלה, לחזור בהם לאלתר מהטלת התנאים הבלתי חוקיים ולאשר את קיום ההפגנה המיועדת להתקיים בסח'נין ביום שישי, 25.7.2025.

14. כן נבקשכם לחדד בפני כלל שוטרי תחנת משגב וכלל כבאי מחוז צפון, את העובדה שלא נדרש כל אישור עירייה כתנאי לקבלת רישיון להפגנה, באופן שיבטיח הגנה על חופש המחאה של אזרחי המדינה וימנע מאירועים דומים לקרות בעתיד.

15. נבקש את התייחסותכם בהקדם האפשרי. במידה ולא יתקבל אישור להפגנה בסח'נין עד מחר, יום 22.7.2025, בשעה 14:00, נשקול את המשך צעדינו המשפטיים.

בברכה,

עדן גלעד, עו"ד

רכזת חופש המחאה

העתק:

עו"ד גלי בהרב מיארה, היועצת המשפטית לממשלה

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב דני לוי